

findes der, efter det foreliggende Hefte af Tabelværket, som jeg nylig havde i Haanden, i Danmark med Undtagelse af Bornholm 14,513. Dette er i og for sig slet ikke nogen særdeles stor Andeel af Landets Bøndergaarde. Derimod er det mellem 2 og 8 Tdr. Hartkorn, at den hele store Hovedmasse af Landets Bøndergaarde falder. Der findes nemlig fra 2 til 4 Tdr. 19,134 og fra 4 til 8 Tdr. 28,635, saaledes, at, naar man lægger disse to Størrelser sammen, saa seer man, at der bliver imellem 47—48,000 Bøndergaarde, som falde i denne Klasse, og at disse danne den egentlige Middelsklasse i Bøndestanden. Jeg har derfor ikke villet dele denne Klasse, fordi jeg troer, at den i det praktiske Liv allerede stiller sig som en naturlig Genhed. Naar vi derimod komme op over 8 Tdr. Hartkorn, da aftager Antallet af Eiendommene meget betydeligt. Der findes saaledes af Gaarde over 8 Tdr. 6,277, og af disse findes der atter imellem 8 og 12 Tdr. 4,562, men derimod over 12 Tdr. findes der, efter den Angivelse, som jeg citerer, 1715. Der er herved intet Hensyn taget til Bornholm, som har sin egen Skyldsatning. Jeg troer, at det er en Billighedsfordring, at, eftersom Classen bliver mere indfrænknet i Antal, man saa søger ved en Forhøielse af Stemmevægten at forskaffe den en saadan Betydning i Communen, som den ikke kan faae ene og alene derved, at Besidderne stemme efter deres Antal. Man maa da søge at opnaae dette ved at tillægge den større Besiddelse en stigende Indflydelse paa Afstemningen.

Jeg har tillige tilladt mig at foreslaae, at der skulde tages Hensyn til, om vedkommende Besiddere ere Ciere eller ikke. Dette Hensyn vil jo ikke faae nogen Betydning, hvor der kun findes Fæstere, og det vil heller ikke faae nogen stor Betydning, hvor der alene ere Selveiere, Betydningen vil fornemlig fremtræde, hvor disse Classer ere blandede imellem hverandre. Men det forekommer mig, at netop i den Overgangsperiode, hvori vi for Tiden befinde os, hvori vi ønske en større Udbredelse af Selveiendom, vilde det være meget hensigtsmæssigt at tillægge dem, der have erhvervet Selveiendom, en større Betydning end dem,

der ere Fæstere, og dette forekommer mig saa meget mere, som det jo er almindelig bekendt, at naar Overgang til Selveiendom finder Sted, er den ofte forbunden med Formindskelse af Fordeiendommene. Saaledes forekommer det mig, at fordi en Mand, der tidligere har været Fæster paa en Gaard med 6 Tdr. Hartkorn, efterat han er bleven Selveier, afhænder en Parcel deraf, saa vil han i de fleste Tilfælde være en mere betydende Mand i Communen, naar han er Selveier med 4 Tdr. Hartkorn, end han var, da han var Fæster med 6 Tdr. Hartkorn, og derfor mener jeg, at han ikke bør tabe noget, fordi han saaledes afhænder noget af sit Hartkorn, efterat han er bleven Selveier. Imidlertid vil jeg gjerne indrømme, at jeg maaskee har tillagt dette Moment en altfor stor Indflydelse, og jeg er seldkommen villig til imellem 2den og 3die Behandling, naar nogle Flere ville forene sig med mig, i den Henseende at forbinde dette Hensyn paa en noget anden Maade med den tidligere i Paragraphen opstillede Scala, saaledes at Indflydelsen ikke bliver seld saa stor, som jeg nu har tilladt mig at foreslaae.

Forslaget til § 4 er kun en Redactionsforandring; thi der bliver efter det af mig stillede Forslag kun een Valgliste, men det er ogsaa deraf en Folge, at Slutningen af Paragraphen udgaaer, hvori jeg samstemmer med andre Rigsdagsmænd.

B. Scholer: Hvis den ærede Taler, som nu satte sig, havde forsøgt paa at fastholde Valgclassen af Huusmænd, Gaardmænd og Herremænd, saa kunde jeg finde, at han stod paa et historisk Grundlag, som endnu har sin Berettigelse i Forskjelligheden i Byrderne, og som vilde svare til Gangpligten, Kjøreligten og Tiendepigten, men dette nye Gradual-System, hvorved der skulde staves, foruden Huusmænd Smaa-Gaardmænd, Stor-Gaardmænd, Gaardeiere og Proprietairer, det forekommer mig at være omtrent ligesaa doctrinært, som det, hvorpaa Regjeringen var gaaet ind, nemlig at udfondre en Deel af dem, der bære Communalbyrden, som skulde give en Garantie for Eiendomsbesidderne, at de ikke bleve overbebyrdede eller forurettede. Dette nye Gradualsystem kan jeg ikke finde nogen historisk